

**EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2012 m. birželio 25 d. (26.06)
(OR. en)**

11855/12

**COHOM 163
PESC 822
COSDP 546
FREMP 100
INF 110
JAI 476
RELEX 603**

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Generalinio sekretoriato

data: 2012 m. birželio 25 d.

Ankstesnio dok.

Nr.: 11417/12

Dalykas: Žmogaus teisės ir demokratija. ES strateginė programa ir ES veiksmų planas

Delegacijoms pateikiamas 2012 m. birželio 25 d. Tarybos priimtas dokumentų rinkinys, kurį sudaro Tarybos išvados dėl žmogaus teisių ir demokratijos (I PRIEDAS), ES strateginė programa žmogaus teisių ir demokratijos srityje (II PRIEDAS) ir ES veiksmų planas žmogaus teisių ir demokratijos srityje (III PRIEDAS).

Tarybos išvados dėl žmogaus teisių ir demokratijos

1. Pabrėždama ES pasiryžimą propaguoti žmogaus teises ir demokratiją visame pasaulyje, Taryba šiandien patvirtina ES strateginę programą žmogaus teisių ir demokratijos srityje, kuri yra ES būsimų veiksmų gairės. Taryba tuo pačiu metu priima Veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje, kuris skirtas strateginės programos įgyvendinimui.
2. Taryba pabrėžia ES specialiojo įgaliotinio žmogaus teisių klausimais svarbą ES žmogaus teisių politikos efektyvumui ir matomumui stiprinti ir tikisi netrukus paskirti šį ES specialųjį įgaliotinį.
3. Taryba yra įsipareigojusi glaudžiai bendradarbiauti su Europos Parlamentu bei Europos Komisija, siekdama tikros partnerystės su pilietine visuomene.
4. ES yra įsipareigojusi dirbti su partneriais, daugiašaliais forumais ir tarptautinėmis organizacijomis žmogaus teisių ir demokratijos srityje.

ES strateginė programa žmogaus teisių ir demokratijos srityje**Žmogaus teisės ES politikoje**

Europos Sąjunga grindžiama bendru pasiryžimu propaguoti taiką bei stabilumą ir kurti pasaulį, pagrįstą pagarba žmogaus teisėms, demokratijai ir teisinės valstybės principams. Šiais principais grindžiami visi Europos Sąjungos vidaus ir išorės politikos aspektai.

Žmogaus teisės yra visuotinai taikomos teisės normos. Demokratija yra visuotinis siekis. Visame pasaulyje moterims ir vyrams yra svarbu gyventi laisvą, orų ir saugų gyvenimą atvirose demokratinėse visuomenėse, grindžiamose žmogaus teisėmis ir teisinės valstybės principais. Ilgalaikę taiką, vystymąsi ir klestėjimą galima užtikrinti tik tada, kai gerbiamos žmogaus teisės ir laikomasi demokratijos bei teisinės valstybės principų.

Vis dėlto pagarbos žmogaus teisėms ir demokratijai negalima laikyti savaime suprantamu dalyku. Kultūriniai skirtumai lemia, kad abejojama jų visuotinumu. Pasinaudodami šiuolaikinėmis informacijos ir ryšių technologijomis asmenys gali lengvai ir laisvai keisti informaciją, tačiau dėl šių technologijų taip pat labai padidėjo autoritarinių valstybių prievartos galia.

ES žino apie šias problemas ir yra pasiryžusi stiprinti pastangas, kad žmogaus teisės būtų užtikrintos visiems. ES ir toliau visokeriopai rems laisvės, demokratijos ir žmogaus teisių gynėjus visame pasaulyje.

Žmogaus teisių visuotinumą propagavimas

ES dar kartą patvirtina esanti įsipareigojusi propaguoti ir ginti visas žmogaus teises, ar tai būtų pilietinės ir politinės, ar ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės. ES ragina visas valstybes įgyvendinti Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos nuostatas, ratifikuoti ir įgyvendinti pagrindines tarptautines žmogaus teisių sutartis, įskaitant pagrindines darbo teisių konvencijas, taip pat regioninius žmogaus teisių dokumentus. ES atvirai prieštarauja bet kokiems bandymams sumenkinti pagarbą žmogaus teisių visuotinumui.

Europos Komisijos ir ES vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendras komunikatas *„Žmogaus teisės ir demokratija – svarbiausias ES išorės veiksmų elementas.*

Veiksmingesnio požiūrio formavimas“, kuriame atsižvelgiama į iki šiol vykdomos politikos poveikį ir siūlomos tolesnės veiklos sritys, yra sveikintinas indėlis plėtojant ES žmogaus teisių strategiją, skirtą skatinti siekti šių tikslų vykdant ES išorės veiksmus.

Nuoseklių tikslų siekimas

Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnyje dar kartą patvirtinamas ES pasiryžimas visais savo išorės veiksmais propaguoti žmogaus teises ir demokratiją. ES pagrindinių teisių chartijos įsigaliojimas ir perspektyva, kad prisijungusi prie Europos žmogaus teisių konvencijos ES pripažins Europos žmogaus teisių teismo jurisdikciją, pabrėžia ES įsipareigojimą užtikrinti žmogaus teises visose srityse. Savo teritorijoje ES ir valstybės narės yra pasiryžusios būti pagarbos žmogaus teisėms užtikrinimo pavyzdžiais. Už savo teritorijų ribų ES ir valstybės narės yra bendrai atsakingos už žmogaus teisių ir demokratijos propagavimą ir rėmimą.

ES siekia visame pasaulyje užkirsti kelią žmogaus teisių pažeidimams, o įvykus tokiems pažeidimams – užtikrinti, kad aukos galėtų pasinaudoti teise kreiptis į teismą ir teisių gynimo priemonėmis, o kaltininkai – už tai atsakyti. Todėl ES intensyvins pastangas, siekdama propaguoti žmogaus teises, demokratiją ir teisinės valstybės principus visais išorės veiksmų aspektais. Ji sustiprins savo pajėgumus bei išankstinio perspėjimo ir krizių prevencijos mechanizmus, kad galėtų nustatyti žmogaus teisių pažeidimus. Siekdama prisitaikyti prie kintančių aplinkybių ji glaudžiau bendradarbiaus su šalimis partnerėmis, tarptautinėmis organizacijomis ir pilietine visuomene, taip pat kurs naujas partnerystes. ES intensyviau dirbs su partneriais pasaulio mastu, siekdama remti demokratiją, visų pirma užtikrinti sąžiningus bei patikimus rinkimų procesus ir kurti atstovavimo principu grindžiamas skaidrias demokratines institucijas, kurios tarnautų piliečiams.

Žmogaus teisės visose ES išorės politikos srityse

ES propaguos žmogaus teises visose be išimties savo politikos srityse. Visų pirma ji integruos žmogaus teisių propagavimo aspektą į prekybos, investicijų, technologijų, telekomunikacijų, interneto, energetikos, aplinkos, įmonių socialinės atsakomybės ir vystymosi politikos sritis, taip pat į bendrą saugumo ir gynybos politiką, užimtumo ir socialinės politikos išorės aspektus ir laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, įskaitant kovos su terorizmu politiką. Žmogaus teisėmis grindžiamas požiūris bus taikomas vystomojo bendradarbiavimo srityje užtikrinant, kad ES stiprins pastangas, skirtas padėti šalims partnerėms įgyvendinti tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių srityje.

ES prioritetų žmogaus teisių srityje įgyvendinimas

ES tiek internete, tiek realiame gyvenime toliau propaguos saviraiškos, nuomonės, susirinkimų ir asociacijų laisves; be šių teisių demokratija negali egzistuoti. Ji propaguos religijos ir tikėjimo laisvę ir kovos su visų formų diskriminacija, kovodama su diskriminacija dėl rasės, etninės priklausomybės, amžiaus, lyties ar lytinės orientacijos ir gindama vaikų, mažumoms priklausančių asmenų, čiabuvių tautų, pabėgėlių, migrantų ir neįgaliųjų teises. Kovodama su diskriminuojančiais teisės aktais, smurtu dėl lyties ir marginalizacija, ES toliau vykdys kampanijas, kurių metu remsi moterų teises ir jų įgalinimą visomis aplinkybėmis. ES intensyvins pastangas propaguoti ekonomines, socialines ir kultūrines teises; ji dės daugiau pastangų, kad užtikrintų visuotines ir nediskriminacines galimybes naudotis pagrindinėmis paslaugomis, ypatingą dėmesį skirdama neturtingų ir pažeidžiamų asmenų grupėms. ES skatins įgyvendinti JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus ir prisidės prie jų įgyvendinimo.

Mirties bausmė ir kankinimai yra sunkūs žmogaus teisių ir žmogaus orumo pažeidimai. Paskatinta to, kad prieš mirties bausmę nukreiptas judėjimas įgauna pagreitį pasaulio mastu, ES tęs ilgalaikę prieš mirties bausmę nukreiptą kampaniją. ES toliau aktyviai agituos prieš kankinimus ir žiaurų, nežmonišką bei žeminantį elgesį.

Siekiant užtikrinti žmogaus teises itin svarbu teisingai ir nešališkai vykdyti teisingumą. ES suintensyvins pastangas propagodama teisę į teisingą bylos nagrinėjimą ir lygybę prieš įstatymą. ES toliau skatins laikytis tarptautinės humanitarinės teisės; ji aktyviai kovos su nebaudžiamumu už sunkius nusikaltimus, kurie kelia susirūpinimą tarptautinei bendruomenei, įskaitant seksualinį smurtą, susijusį su ginkluotu konfliktu, visų pirma remdama Tarptautinio baudžiamojo teismo veiklą.

Drąsūs kovotojai už žmogaus teises visame pasaulyje dažnai susiduria su priespauda ir prievarta; ES žmogaus teisių gynėjams aktyviau teiks politinę ir finansinę paramą ir suintensyvins pastangas kovodama su visų formų represijomis. Tam, kad veiktų demokratija ir būtų užtikrintos žmogaus teisės, itin svarbi aktyvi ir nepriklausoma pilietinė visuomenė; veiksmingas bendravimas su pilietine visuomene yra vienas iš pagrindinių sėkmingos žmogaus teisių politikos garantų. Reguliarus ES dialogas su pilietine visuomene tiek ES viduje, tiek už jos ribų, ES manymu, yra labai vertingas, ir jai didelį susirūpinimą kelia kai kurių šalių pastangos riboti pilietinės visuomenės nepriklausomumą. Būdama viena didžiausių paramos pilietinei visuomenei teikėjų, ES, pasitelkdama Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę, toliau remis žmogaus teisių gynėjus ir taikys lankstesnes bei labiau prieinamas finansavimo sąlygas.

Darbas su dvišaliais partneriais

Santykiuose su visomis trečiosiomis šalimis, įskaitant strateginius partnerius, ES žmogaus teisėms skirs daugiausia dėmesio. ES žmogaus teisių politika yra tvirtai pagrįsta visuotinėmis normomis, tačiau ji bus rūpestingai pritaikyta prie kiekvienos šalies aplinkybių, visų pirma rengiant konkrečiai šaliai skirtą žmogaus teisių strategiją. ES visada sieks konstruktyvaus bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis; atsižvelgdama į tai, ES toliau gilins dialogus ir konsultacijas žmogaus teisių klausimais su šalimis partnerėmis ir sieks užtikrinti, kad šie dialogai duotų rezultatų. ES aktyviai kels žmogaus teisių klausimus vedama visų atitinkamų formų dvišalius politinius dialogus, be kita ko, ir aukščiausiuoju lygiu. Be to, ES bendradarbiaus su šalimis partnerėmis siekdama nustatyti sritis, kuriose galima panaudoti ES geografiniu principu pagrįsto finansavimo priemones, skirtas žmogaus teises propaguojantiems projektams remti, įskaitant paramą švietimui ir mokymui žmogaus teisių srityje. Tačiau susidūrusi su žmogaus teisių pažeidimais ES pasinaudos visomis turimomis priemonėmis, įskaitant sankcijas ir pasmerkimą. ES labiau stengsis, kad politiniuose pagrindų susitarimuose su trečiosiomis šalimis esančia nuostata dėl žmogaus teisių būtų pasinaudota kuo geriau. Europos kaimynystės politikos šalių atžvilgiu ES tvirtai įsipareigojo remti visa apimančią vietos lygiu vykdomų politinių reformų darbotvarę, kurioje daugiausia dėmesio skiriama demokratijai ir žmogaus teisėms, be kita ko, vykdydama „paramos pagal pažangą“ politiką. Žmogaus teisės tebebus vienas esminių ES plėtros politikos elementų.

Darbas pasitelkiant daugiašales institucijas

ES tebėra įsipareigojusi remti tvirtą daugiašalę žmogaus teisių sistemą, kurią pasitelkus galima nešališkai stebėti, kaip įgyvendinamos žmogaus teisių normos, ir reikalauti, kad visos šalys atsiskaitytų. ES atkakliai priešinsis bet kokioms pastangoms suabejoti visuotiniu žmogaus teisių taikymu ir toliau Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje, JT Žmogaus teisių taryboje ir Tarptautinėje darbo organizacijoje atvirai pasisakys prieš žmogaus teisių pažeidimus. Itin svarbu, kad JT Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuras, sutarčių įgyvendinimą stebintys organai ir JT nepriklausomi ekspertai veiktų nepriklausomai ir veiksmingai. ES pabrėžia vadovaujantį JT Žmogaus teisių tarybos vaidmenį ieškant sprendimų skubiais žmogaus teisių pažeidimų atvejais ir aktyviai prisidės prie veiksmingos Žmogaus teisių tarybos veiklos; ES yra pasiryžusi šiuo tikslu bendradarbiauti su visų regionų šalimis. ES ragina visus Žmogaus teisių tarybos narius laikytis aukščiausių žmogaus teisių standartų ir įvykdyti prieš rinkimus duotus pažadus. Palankiai vertindamos visuotinio periodinio vertinimo pradėjimą, ES ir jos valstybės narės įsipareigoja dvišaliuose santykiuose su trečiosiomis šalimis kelti pripažintų visuotinio periodinio vertinimo metu pateiktų rekomendacijų, taip pat sutarčių įgyvendinimą stebinčių organų ir JT nepriklausomų ekspertų rekomendacijų įgyvendinimo klausimus; analogiškai, valstybės narės pasiryžusios savo teritorijose užtikrinti, kad minėtos rekomendacijos būtų įgyvendintos. Būsimuose visuotinio periodinio vertinimo etapuose ES atidžiai stebės, koku mastu trečiosios šalys įgyvendina su visuotiniu periodiniu vertinimu susijusius priimtus įsipareigojimus ir stengsis padėti juos įgyvendinti.

ES toliau dalyvaus Europos Tarybos ir ESBO žmogaus teisių srityje vykdomoje naudingoje veikloje. Ji bendradarbiaus su regioninėmis ir kitomis organizacijomis, pavyzdžiui, Afrikos Sąjunga, Pietryčių Azijos valstybių asociacija (ASEAN), Pietų Azijos regioninio bendradarbiavimo asociacija (SAARC), Amerikos valstybių asociacija, Arabų Lyga, Islamo bendradarbiavimo organizacija ir Ramiojo vandenyno salų forumu, siekdama paskatinti regioninių žmogaus teisių mechanizmų konsolidavimą.

ES vidaus bendradarbiavimas

Demokratiniai įgaliojimai Europos Parlamentui suteikia ypatingą kompetenciją ir autoritetą žmogaus teisių srityje. Parlamentas jau atlieka vieną svarbiausių vaidmenų propagodamas žmogaus teises, visų pirma rezoliucijomis. Svarbu, kad Europos Parlamentas, Taryba, valstybės narės, Europos Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba, gerbdamos viena kitos skirtingas institucines funkcijas, išsipareigotų dar labiau bendradarbiauti, kad įgyvendintų bendrą tikslą – didinti pagarbą žmogaus teisėms.

ES VEIKSMŲ PLANAS ŽMOGAUS TEISIŲ IR DEMOKRATIJOS SRITYJE

Šio veiksmų plano tikslas – pakankamai lanksčiai įgyvendinti ES strateginę programą žmogaus teisių ir demokratijos srityje, kad būtų galima reaguoti į naujas iškilusias problemas. Jis grindžiamas esamos ES politikos žmogaus teisių ir demokratijos srityje, vykdomos pasitelkiant išorės veiksmus, visuma ¹, visų pirma ES gairėmis, priemonių rinkiniais ir kitomis sutartomis pozicijomis ir įvairiomis finansinėmis priemonėmis, visų pirma Europos demokratijos bei žmogaus teisių rėmimo priemone.

Atsakomybė už išvardytų veiksmų atlikimą tenka vyriausiajam įgaliotiniui, kuriam padeda Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT), taip pat Komisijai, Tarybai ir valstybėms narėms pagal jų atitinkamas kompetencijos sritis, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutartyje ². ES specialusis įgaliotinis žmogaus teisių klausimais prisideda prie veiksmų plano įgyvendinimo vadovaudamasis savo įgaliojimais. Veiksmų planas apima laikotarpį iki 2014 m. gruodžio 31 d.

¹ Nedarant poveikio susitarimams, susijusiems su šalimis kandidatėmis ir potencialiomis šalimis kandidatėmis pagal ES plėtros politiką.

² Sprendimai dėl konkrečių šio veiksmų plano įgyvendinimo etapų bus priimami vadovaujantis Sutartimis. Veiksmų planas neturi įtakos ES ir jos valstybių narių kompetencijos pasidalijimui ir turi būti aiškinamas laikantis prie Sutarčių pridėtos 13 deklaracijos.

Rezultatas	Veiksmas	Laikas	Atsakomybė
I. Žmogaus teisės ir demokratija ES politikoje			
1. Įtraukti žmogaus teisių aspektą į visus poveikio vertinimus	Įtraukti žmogaus teisių aspektą į poveikio vertinimą, kai (ir jei) jis atliekamas vertinant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir su teisėkūros procedūra nesusijusių aktų, įgyvendinimo priemonės ir prekybos susitarimus, kurie daro didelį ekonominį, socialinį ir aplinkosauginį poveikį arba kuriais apibrėžiama būsima politika.	Dabar vyksta	Komisija
2. Tikra partnerystė su pilietine visuomene, be kita ko, vietos lygiu	a) ES delegacijų vadovai, ES valstybių narių misijų vadovai, civilinių misijų vadovai ir operacijų vadai glaudžiai bendradarbiauja su žmogaus teisių srities nevyriausybinėmis organizacijomis, veikiančiomis jų komandiravimo šalyse.	Dabar vyksta	EIVT Komisija Valstybės narės
	b) Užtikrinti veiksmingą paramą pilietinės visuomenės organizacijoms, be kita ko, pasinaudojant pilietinės visuomenės priemone, Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemone ir kitomis atitinkamomis programomis bei priemonėmis.	Dabar vyksta	Komisija
	c) Stiprinti konsultacijas su pilietine visuomene, visų pirma dėl politikos iniciatyvų ir dialogo dėl žmogaus teisių kasmetiniame ES NVO forume glaudžiai bendradarbiauti su pilietine visuomene.	Dabar vyksta	EIVT Komisija
3. Reguliariai atliekamas įgyvendinimo vertinimas	Metinėje žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje ataskaitoje pristatyti ES veiklos rezultatus siekiant žmogaus teisių strategijos tikslų.	Kasmet	EIVT

II. Žmogaus teisių visuotinio propagavimas			
4. Visuotinis prisijungimas	a) Labiau skatinti pagrindinių tarptautinių žmogaus teisių sutarčių, įskaitant regionines žmogaus teisių priemones, ratifikavimą ir veiksmingą įgyvendinimą.	Dabar vyksta	EIVT Komisija Valstybės narės
	b) Skatinti trečiąsias šalis visapusiškai bendradarbiauti su JT specialiaisiais pranešėjais ir nepriklausomais ekspertais žmogaus teisių klausimais, be kita ko, išduodant nuolatinius kvietimus ir priimant tokius ekspertus.	Dabar vyksta	EIVT Komisija Valstybės narės
5. Žmogaus teisių ir demokratijos vykdant ES išorės veiksmus propagavimo kultūra	a) Visiems EIVT, Komisijos, ES delegacijų, BSGP misijų ir operacijų darbuotojams rengti mokymus žmogaus teisių ir demokratijos tema.	Dabar vyksta	EIVT Komisija
	b) Užbaigti kurti ES delegacijų ir BSGP misijų bei operacijų žmogaus teisių ir demokratijos informacinių centrų tinklą.	2013 m. pabaiga	EIVT Komisija
	c) Išplėsti darbo su žmogaus teisėmis susijusių klausimų srityje praktiką pasinaudojant žmogaus teisių darbo grupėmis, sudarytomis vietos lygiu ES delegacijose ir valstybių narių ambasadose.	Dabar vyksta	EIVT Valstybės narės

III. Nuoseklių politikos tikslų siekimas			
6. Veiksminga parama demokratijai	a) Patvirtinti pirmojo etapo bandomosioms šalims skirtas demokratijos ataskaitas ir veiksmų planus, kaip nustatyta 2010 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadose.	2012 m. pabaiga	EIVT ES delegacijos
	b) Remiantis pirmojo etapo šalių patirtimi nustatyti antrojo etapo bandomąsias šalis, tuo pačiu išlaikant geografinę skirtingų regionų pusiausvyrą.	2013 m. pradžia	Taryba EIVT Komisija
	c) Remiantis bandomųjų šalių projekto rezultatais, trečiosioms šalims, kuriose ES aktyviai remia demokratinius procesus, rengti ES bendrus visapusiškos paramos demokratijai planus ir programas.	2014 m. pradžia	EIVT Komisija
	d) Susisteminti tolimesnį ES rinkimų stebėjimo misijų bei jų ataskaitų panaudojimą remiant visą rinkimų ciklą ir užtikrinti veiksmingą jų rekomendacijų įgyvendinimą, taip pat kitų rinkimų stebėjimo organų (pvz., ESBO / Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro) ataskaitų panaudojimą.	2012 m. pabaiga	Taryba EIVT Komisija Valstybės narės

7. Nuolatinė žmogaus teisių ir demokratijos ekspertų darbo grupė ES Taryboje	a) Įsteigti Briuselyje žmogaus teisių darbo grupę.	2012 m. pabaiga	Taryba EIVT
	b) Toliau plėtoti susitarimus dėl naštos pasidalijimo, siekiant kuo geriau panaudoti valstybių narių pajėgumus ir praktinę patirtį įgyvendinant ES žmogaus teisių politikos tikslus.	2013 m. pradžia	Valstybės narės
8. Nuoseklesnės politikos vykdymas	a) Sprendžiant ES išorės ir vidaus žmogaus teisių politikos darnumo ir nuoseklumo klausimus intensyvuoti Tarybos pagrindinių teisių darbo grupės (Pagrindinių teisių, piliečių teisių ir laisvo asmenų judėjimo darbo grupė) ir žmogaus teisių (COHOM) darbo grupės bendradarbiavimą.	Dabar vyksta	Taryba
	b) Periodiškai rengti valstybių narių pasikeitimą nuomonėmis dėl geriausios praktikos įgyvendinant žmogaus teisių sutartis.	Kasmet	EIVT Valstybės narės
	c) Užtikrinti, kad ES politikos dokumentuose būtų tinkamos nuorodos į atitinkamas JT ir Europos Tarybos žmogaus teisių priemones bei į ES pagrindinių teisių chartiją.	Dabar vyksta	EIVT Komisija

9. Pagarba ekonominėms, socialinėms ir kultūrinėms teisėms	a) Prisidėti prie ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių darbotvarkės formavimo, ypatingą dėmesį skiriant Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybai, ir glaudžiai bendradarbiaujant su JT specialiaisiais pranešėjais, kurie atsakingi už atitinkamas teises.	2013 m. vidurys	Valstybės narės, EIVT, Komisija
	b) Vykdamas dialogus su trečiosiomis šalimis spręsti konkrečius su ekonominėmis, socialinėmis ir kultūrinėmis teisėmis susijusius klausimus.	Dabar vyksta	EIVT Komisija
IV. Žmogaus teisės visose ES išorės politikos srityse			
10. Vykdamas vystomąjį bendradarbiavimą siekti teisėmis grindžiamo požiūrio	a) Parengti priemonių rinkinį, skirtą teisėmis grindžiamam požiūriui vykdamas vystomąjį bendradarbiavimą įgyvendinti, kuriuo siekiama integruoti žmogaus teisių principus į ES operatyvinę veiklą vystymosi srityje, apimančią susitarimus tiek būstinėse, tiek vietoje, kad žmogaus teisių bei vystomojo bendradarbiavimo veikla būtų sinchronizuota.	2013 m.	Komisija EIVT Valstybės narės
	b) Teikiant ES pagalbą šalims, kaip vieną svarbiausių elementų įtraukti žmogaus teisių įvertinimą, ypač paramos biudžetui srityje.	2013 m.	Komisija EIVT
	c) Integruoti žmogaus teisių klausimus į ES vykdomą pasaulinio vystymosi darbotvarkės propagavimą ir kitus pasaulinio masto klausimus, visų pirma po Tūkstantmečio vystymosi tikslų paskelbimo vykstantį procesą.	Dabar vyksta	Komisija EIVT Valstybės narės

11. Siekti, kad prekyba padėtų užtikrinti žmogaus teises	a) Parengti metodiką, kaip padėti atsižvelgti į žmogaus teisių padėtį trečiojoje šalyje, siejant tai su rengiamais sudaryti arba sudaromais prekybos ir (arba) investicijų susitarimais.	2014 m.	EIVT Komisija Taryba
	b) Intensyviau vykdyti dialogą su laisvosios prekybos susitarimo (LPS) partnerėmis žmogaus teisių klausimais (arba politinį dialogą), siekiant skatinti saugoti bei propaguoti žmogaus teises (įskaitant pagrindinius darbo standartus) bei taikyti sugriežtintus BLS+ stebėsenos mechanizmus.	Dabar vyksta	EIVT Komisijos (BLS+ lengvatomis besinaudojančios šalys)
	c) Užtikrinti, kad ES investicijų politikoje būtų atsižvelgta į Sąjungos išorės veiksmų, įskaitant žmogaus teises, principus ir tikslus.	2013 m.	EIVT Komisija Taryba
	d) Peržiūrėti Reglamentą Nr. 1236/2005 dėl prekybos prekėmis, kurios galėtų būti naudojamos mirties bausmei vykdyti arba kankinimui, ir užtikrinti geresnį jo vykdymą.	2013 m.	Komisija Taryba
	e) Užtikrinti, kad atliekant dabartinę Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP dėl ginklų eksporto peržiūrą būtų atsižvelgta į žmogaus teises ir tarptautinę humanitarinę teisę (THT).	2013 m.	EIVT Valstybės narės
	f) Siekti užtikrinti, kad į tarptautinę sutartį dėl prekybos ginklais būtų įtraukti rimti žmogaus teisių kriterijai.	Dabar vyksta	Valstybės narės EIVT Komisija

12. Vykdamt konfliktų prevenciją ir krizių valdymą atsižvelgti į žmogaus teises	a) Kuriant ES išankstinio perspėjimo sistemą įtraukti žmogaus teisių pažeidimus kaip vieną iš išankstinio perspėjimo matricos rodiklių.	Dabar vyksta	EIVT
	b) Į ES misijų bei operacijų įgaliojimus, taip pat į jų lyginamuosius standartus, planavimą ir vertinimą sistemiškai įtraukti žmogaus teises, vaikų apsaugą, lyčių lygybę ir, atitinkamai, tarptautinę humanitarinę teisę.	2014 m. pabaiga	Taryba
	c) Įgyvendinti visapusišką ES požiūrį į JT ST rezoliucijų 1325 ir 1820 dėl moterų taikos ir saugumo įgyvendinimą, visų pirma užtikrinant lygiavertį moterų dalyvavimą dedant visas pastangas išlaikyti taiką ir saugumą, be kita ko, vykdamt atstatymą po konfliktų.	2013 m.	EIVT ES specialieji igaliojiniai BSGP misijos Komisija
	d) Sukurti atsakomybės už operacijų arba misijų darbuotojų padarytus elgesio kodekso pažeidimus mechanizmą.	2013 m. vidurys	EIVT Taryba Komisija

13. Įtraukti žmogaus teises į kovos su terorizmu veiklą	a) Parengti veiklos gaires, siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į žmogaus teises ir, jei reikia, į tarptautinę humanitarinę teisę, planuojant ir įgyvendinant kartu su trečiosiomis šalimis kovos su terorizmu paramos projektus, visų pirma, kiek tai susiję su tinkamo proceso reikalavimais (nekaltumo prezumpcija, teisingas bylos nagrinėjimas ir teisė į gynybą).	2014 m.	EIVT ES kovos su terorizmu koordinatorius Komisija Valstybės narės
	b) Užtikrinti, kad žmogaus teisių klausimas būtų keliamas visų formų dialoguose su trečiosiomis šalimis kovos su terorizmu klausimais.	Dabar vyksta	EIVT ES kovos su terorizmu koordinatorius Komisija
14. Užtikrinti, kad darbo laisvės, saugumo ir teisingumo srityje išorės aspektas būtų grindžiamas žmogaus teisėmis	a) Parengti šalių ir regionų, kuriems bus teikiama pirmenybė ateityje kuriant partnerystės ryšius kovos su prekyba žmonėmis srityje, sąrašą.	2012 m.	Komisija ES kovos su prekyba žmonėmis koordinatorius EIVT
	b) Užtikrinti tinkamą diplomatinio ir konsulinio korpuso darbuotojų švietimą bei mokymą, siekiant nustatyti ir nagrinėti atvejus, kai įtariama prekyba žmonėmis.	Dabar vyksta	Valstybės narės EIVT
	c) Užtikrinti, kad į žmogaus teisių klausimus, įskaitant moterų naudojimąsi žmogaus teisėmis, būtų atsižvelgta laisvės, saugumo ir teisingumo pakomitečiuose su trečiosiomis šalimis.	Dabar vyksta	Komisija EIVT

	d) Kaip numatyta Komunikate dėl visuotinio požiūrio į migraciją ir judumą, sukurti bendrą Komisijos ir EIVT sistemą, kuria naudojantis būtų galima trečiosioms šalims kelti asmenų be pilietybės ir savavališko migrantų sulaikymo klausimus.	2014 m.	Komisija EIVT
15. Užtikrinti žmogaus teisių propagavimą įgyvendinant užimtumo ir socialinės politikos išorės aspektą	Keturių Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijų dėl pagrindinių darbo standartų (vaikų darbo draudimas, priverstinio darbo draudimas, nediskriminavimas, asociacijų ir derybų dėl kolektyvinės sutarties laisvė) visuotinio ratifikavimo ir įgyvendinimo propagavimas.	Dabar vyksta	EIVT Valstybės narės Komisija
V. ES prioritetų žmogaus teisių srityje įgyvendinimas			
16. Mirties bausmės panaikinimas	a) Aktyviai prisidėti vykdam lobistinę veiklą dėl JT GA 67 rezoliucijos dėl mirties bausmės moratoriumo, taip siekiant padidinti šalių paramą ir tuo pačiu toliau plėtoti iniciatyvos turinį.	2012 m. pabaiga	EIVT Valstybės narės
	b) Rengti tikslines kampanijas dėl mirties bausmės panaikinimo ir intensyviau įtraukti prieštaraujančias šalis.	2013– 2014 m.	EIVT Valstybės narės
	c) Užtikrinti ES indėlį 2013 m. Pasaulio kongrese prieš mirties bausmę.	2013 m. birželio mėn.	EIVT Valstybės narės

17. Kankinimų ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo panaikinimas	a) Aktyviai ir nuolat remti bei įgyvendinti JT ir Europos Tarybos pastangas kovojant su kankinimais, įskaitant paramą JT specialiajam pranešėjui kankinimų klausimais, JT savanoriškam kankinimo aukų fondui, JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biurui, JT komitetui prieš kankinimą, JT kankinimo prevencijos pakomitečiui ir Europos komitetui prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą.	Dabar vyksta	EIVT Valstybės narės
	b) Propaguoti JT konvencijos prieš kankinimą ir JT konvencijos prieš kankinimą fakultatyvinio protokolo ratifikavimą ir veiksmingą įgyvendinimą, pabrėžiant nepriklausomų ir veiksmingų nacionalinių prevencijos mechanizmų vaidmenį.	Dabar vyksta	Valstybės narės EIVT
	c) Kankinimų prevencijos priemonės integruoti į visą veiklą laisvės, saugumo ir teisingumo srityje, įskaitant priemones, vykdomas teisėsaugos tikslais.	Dabar vyksta	Valstybės narės Komisija
18. Veiksminga parama žmogaus teisių gynėjams	a) Kurti ir įgyvendinti savanorišką iniciatyvą, kuria žmogaus teisių gynėjams, kuriems kyla pavojus, būtų suteikiamas laikinas prieglobstis.	2013 m. vidurys	EIVT Valstybės narės Komisija
	b) Propaguoti geresnes galimybes žmogaus teisių gynėjams pasinaudoti JT ir regioniniais žmogaus teisių apsaugos mechanizmais bei spręsti klausimą dėl represijų, nukreiptų prieš šiais mechanizmais besinaudojančius gynėjus.	Dabar vyksta	EIVT Valstybės narės Komisija
	c) EIVT ir ES delegacijų interneto svetainėse skelbti visų ES misijų žmogaus teisių informacinių centrų ir ES ryšių su žmogaus teisių gynėjais pareigūnų kontaktinę informaciją.	2012 m. pabaiga	EIVT Valstybės narės Komisija

19. Vaikų teisių propagavimas ir apsauga	a) Vykdyti tikslinę vaiko teisių apsaugos kampaniją, ypatingą dėmesį skiriant smurtui prieš vaikus.	2013 m.	EIVT Komisija
	b) Intensyvinti pastangas įgyvendinti ES gairių dėl vaikų ir ginkluoto konflikto patikslintą įgyvendinimo strategiją bei visų pirma toliau remti JT Generalinio Sekretoriaus specialiojo įgaliojimo veiklą vaikų bei ginkluotų konfliktų srityje ir UNICEF veiklą.	2014 m. pabaiga	EIVT Komisija
	c) Užtikrinti ES indėlį Pasaulinėje kovos su vaikų darbu konferencijoje.	2013 m.	EIVT Komisija
	d) Propaguoti atnaujintų pavojingų darbų sąrašų sudarymą (C182, 4 straipsnis).	Dabar vyksta	Komisija Valstybės narės
20. Moterų teisių apsauga ir apsauga nuo smurto dėl lyties	a) Surengti tikslinę kampaniją dėl moterų dalyvavimo politikoje ir ekonomikoje, ypatingą dėmesį skiriant pereinamojo laikotarpio šalims.	2013 m. pabaiga	EIVT
	b) Remti atitinkamas iniciatyvas, kuriomis kovojama su žalinga tradicine praktika, visų pirma su moterų lyties organų žalojimu.	2014 m. pabaiga	EIVT Valstybės narės
	c) Propaguoti su vaikais susijusių ankstyvų ir priverstinių santuokų prevenciją.	2014 m. pabaiga	EIVT Valstybės narės

	d) Įgyvendinti 2010–2015 m. lyčių lygybės ir moterų įgalinimo vystomojo bendradarbiavimo srityje ES veiksmų plane numatytus devynis konkrečius tikslus.	Dabar vyksta	Valstybės narės Komisija EIVT
	e) Remti iniciatyvas, įskaitant pilietinės visuomenės iniciatyvas, nukreiptas į kovą su smurtu dėl lyties ir moterų žudymą.	Dabar vyksta	EIVT Komisija Valstybės narės
21. Tarptautinės humanitarinės teisės (THT) laikymasis	a) Toliau įgyvendinti 31-oje tarptautinėje Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio konferencijoje ES priimtus įsipareigojimus.	2014 m. pabaiga	Valstybės narės EIVT Komisija
	b) Siekiant propaguoti THT laikymąsi, o humanitarinės pagalbos teikėjams užtikrinti patekimo galimybę, toliau remti THT propagavimą visoms kariaujančioms pusėms, įskaitant ginkluotus nevalstybinius subjektus.	Dabar vyksta	EIVT Komisija
	c) Sistemingiau pasinaudoti politiniu dialogu ir demaršo kampanijomis, siekiant paskatinti trečiąsias šalis ratifikuoti pagrindinius THT dokumentus ir įgyvendinti įsipareigojimus pagal THT.	Dabar vyksta	EIVT Komisija
	d) Skatinti trečiąsias šalis prisijungti prie Montreux dokumento dėl privačių karinių ir apsaugos bendrovių.	Dabar vyksta	EIVT Valstybės narės

22. Lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų naudojimasis žmogaus teisėmis	a) Rengti viešas ES gaires, remiantis ES lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų (LGBT) priemonių rinkiniu.	2013 m. vidurys	Taryba
	b) Rengti ES strategiją, skirtą bendradarbiavimui su trečiosiomis šalimis dėl lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų žmogaus teisių, be kita ko, Jungtinėse Tautose ir Europos Taryboje. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje skatinti priimti išipareigojimus LGBT žmogaus teisių srityje, be kita ko, ESBO organizuojant viešą renginį.	2013 m.	Valstybės narės EIVT
23. Religijos ir tikėjimo laisvė	a) Rengti viešas ES gaires dėl religijos ir tikėjimo laisvės, remiantis esamomis priemonėmis ir dokumentais, primenant pagrindinius principus ir įtraukiant aiškiai nustatytus prioritetus bei priemones, skirtas religijos ir tikėjimo laisvės propagavimui visame pasaulyje.	2012 m. pabaiga	Taryba
	b) JT lygiu pateikti ES iniciatyvas dėl religijos ir tikėjimo laisvės, įskaitant rezoliucijas Generalinėje Asamblėjoje ir Žmogaus teisių taryboje.	Dabar vyksta	EIVT Valstybės narės
	c) Propaguoti iniciatyvas ESBO ir Europos Tarybos lygiu, taip pat prisidėti geriau įgyvendinant išipareigojimus religijos ir tikėjimo laisvės srityje.	Dabar vyksta	EIVT Valstybės narės

24. Saviraiškos laisvė internete ir realiaame gyvenime	a) Parengti naujas viešas saviraiškos laisvės internete ir realiaame gyvenime gaires, įskaitant interneto tiklaraštininkų ir žurnalistų apsaugą.	2013 m. pabaiga	Taryba
	b) Parengti priemonės plėsti galimybes prisijungti prie interneto, atvirumą ir atsparumą, kad būtų sprendžiamas beatodairiškos cenzūros arba masinės kontrolės naudojant IRT klausimas; įgalinti suinteresuotuosius subjektus naudotis IRT siekiant remti žmogaus teises, atsižvelgiant į privatumo ir asmens duomenų apsaugos klausimus.	2013 m.	EIVT Komisija Valstybės narės
	c) Užtikrinti, kad aiški žmogaus teisių perspektyva ir poveikio vertinimas būtų įtraukti rengiant su kibernetiniu saugumu, kova su elektroniniais nusikaltimais, interneto valdymu bei su kita šios srities ES politika susijusias politikos kryptis ir programas.	Dabar vyksta	EIVT Komisija
	d) Žmogaus teisių pažeidimus vertinti kaip vieną priežasčių, dėl kurių į sąrašus neįtrauktoms prekėms valstybės narės taikytų eksporto apribojimus.	2014 m.	Taryba Valstybės narės Komisija
25. JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų įgyvendinimas	a) Užtikrinti Komisijos komunikato dėl įmonių socialinės atsakomybės įgyvendinimą, visų pirma parengiant ir išplatinant žmogaus teisių gaires trimis verslo sektoriams (IRT; naftos ir dujų; užimtumo ir įdarbinimo agentūroms) bei mažosioms ir vidutinėms įmonėms.	2013 m.	Komisija

	b) Paskelbti ES prioritetų veiksmingai įgyvendinant JT pagrindinius principus ataskaitą.	2012 m. pabaiga	Komisija
	c) ES valstybėms narėms parengti JT pagrindinių principų nacionalinius įgyvendinimo planus.	2013 m.	Valstybės narės
26. Teisingumo vykdymas	a) Surengti teisingumo srities kampaniją, didžiausią dėmesį skiriant teisei į teisingą bylos nagrinėjimą.	2014 m.	EIVT
	b) Toliau užtikrinti žmogaus teisių atžvilgiu svarbių teismo procesų stebėjimą, ypač kai teisiami žmogaus teisių gynėjai.	Dabar vyksta	ES misijų vadovai ES delegacijos
27. Atsakas į pažeidimus: atskaitomybės užtikrinimas	a) Įgyvendinti 2011 m. kovo 21 d. priimtą atnaujintą sprendimą dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) (2011/168/BUSP) ir susijusių veiksmų planą, be kita ko, propaguojant Romos statuto ratifikavimą ir įgyvendinimą.	Dabar vyksta	Valstybės narės EIVT Komisija
	b) Atsižvelgiant į valstybės pirminę pareigą tirti sunkius tarptautinius nusikaltimus, propaguoti ir prisidėti prie nacionalinių teismų sistemų pajėgumų stiprinimo tiriant šiuos nusikaltimus ir vykdant nusikaltėlių baudžiamąjį persekiojimą.	Dabar vyksta	EIVT Valstybės narės

	c) Parengti pereinamojo laikotarpio teisingumo politiką, kuri padėtų visuomenėms priimti sprendimus dėl praeities nusižengimų ir kovoti su nebaudžiamumu (tiesos ir sutaikymo komisijos, reparacijos, baudžiamoji teisena, ryšys su TBT), pripažįstant, kad vykdančią tokią politiką turi būti galimybė konkrečiai atsižvelgti į konkrečias aplinkybes.	2014 m.	EIVT Komisija Valstybės narės
28. Skatinti pagarbą mažumoms priklausančių asmenų teisėms	Peržiūrėti geriausios praktikos pavyzdžius ir užtikrinti esamų ES priemonių naudojimą remiant pastangas ginti ir propaguoti mažumoms priklausančių asmenų teises, visų pirma vykdančią dialogus su trečiosiomis šalimis.	2014 m.	EIVT Komisija Valstybės narės
29. Tvirtesnė politika čiabuvių tautų klausimu	Peržiūrėti ir toliau plėtoti ES politiką, susijusią su JT deklaracija dėl čiabuvių tautų teisių, atsižvelgiant į 2014 m. pasaulinę čiabuvių tautų konferenciją.	2013– 2014 m.	EIVT Komisija Valstybės narės
30. Neįgalųjų naudojimas žmogaus teisėmis	a) Propaguoti neįgalųjų teises, be kita ko, įtraukiant jas į vystymosi programas, siekiant įgyvendinti 2010–2020 m. Europos strategiją dėl negalios ir JT neįgalųjų teisių konvenciją.	Dabar vyksta	Komisija EIVT
	b) Atnaujinti Negalios ir vystymosi gairių dokumentą, kad jis atitiktų JT neįgalųjų teisių konvenciją.	2012 m.	Komisija

VI. Darbas su dvišaliais partneriais			
31. Poveikis vietos lygiu konkrečioms šalims pritaikytomis strategijomis	a) Toliau vystyti konkrečioms šalims skirtas žmogaus teisių srities strategijas trečiosios šalyse ir užbaigti šiuo metu vykdomą pirmąjį etapą. Įvertinti įgytą patirtį, be kita ko, kiek tai susiję su geografinė aprėptimi, ir nustatyti geriausios praktikos pavyzdžius, kuriais būtų remiamasi antrajame etape.	2012–2013 m.	EIVT Komisija Valstybės narės
	b) Užtikrinti, kad į konkrečioms šalims skirtas žmogaus teisių srities strategijas būtų atsižvelgiama plėtojant dialogus žmogaus teisių klausimais ir politinius dialogus visais lygiais, formuojant politiką, taip pat programuojant ir įgyvendinant finansinę paramą trečiosioms šalims ir, be kita ko, rengiant konkrečių šalių strategijos dokumentus.	Dabar vyksta	EIVT Komisija Valstybės narės
	c) Užtikrinti, kad EIVT, Komisija ir valstybės narės veiksmingai atsižvelgtų į konkrečioms šalims skirtas žmogaus teisių srities strategijas.	Dabar vyksta	EIVT Komisija Valstybės narės
	d) Rengiant metines pažangos ataskaitas ir peržiūras užtikrinti išsamią tolesnę veiklą įgyvendinant konkrečioms šalims skirtas žmogaus teisių srities strategijas.	Kasmet	ES delegacijos, ES diplomatinių misijų vadovai
	e) Susisteminti tolesnę veiklą, atsižvelgiant į Europos kaimynystės politikos (EKP) pažangos ataskaitas, be kita ko, dėl žmogaus teisių ir demokratijos, kad visame EKP regione būtų užtikrintas nuoseklus „paramos pagal pažangą“ principo taikymas.	Dabar vyksta	EIVT Komisija

32. Poveikis per dialogą	a) Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ES žmogaus teisių dialogų ir konsultacijų peržiūrai, nustatyti šių dialogų ir konsultacijų prioritetus, tikslus ir pažangos rodiklius.	2014 m.	EIVT Komisija
	b) Atlikti geriausios praktikos pavyzdžių taikant Kotonu susitarimo 8 ir 96 straipsnius peržiūrą, be kita ko, kaip užtikrinti tolesnius veiksmus.	2013 m.	EIVT Komisija
	c) Santykiuose su trečiosiomis šalimis visapusiškai pasinaudoti rekomendacijomis, pateiktomis vykdant visuotinį periodinį vertinimą, gautomis iš sutarčių įgyvendinimą stebinčių organų ir nepriklausomų ekspertų.	Dabar vyksta	EIVT Komisija Valstybės narės
33. ES išorės politikos priemonių veiksmingas panaudojimas ir sąveika	a) Toliau plėtoti darbo metodus, siekiant užtikrinti geriausią dialogo, tikslinės paramos, paskatų ir ribojamųjų priemonių tarpusavio ryšį.	2013 m.	EIVT Valstybės narės Komisija
	b) Parengti žmogaus teisių nuostatos taikymo kriterijus.	2014 m.	EIVT Valstybės narės Komisija
VII. Darbas pasitelkiant daugiašales institucijas			
34. Veiksmingų daugiašalių santykių plėtojimas	Parengti kasmetinį požiūrį į prioritetų nustatymą JT ir, atitinkamais atvejais, TDO, kurio bus laikomasi per visus su žmogaus teisėmis susijusius posėdžius Ženevoje ir Niujorke, laikantis JT numatytų laikotarpio vidurio veiksmų prioritetų.	Kasmet	EIVT Valstybės narės

35. Veiksmingas naštos pasidalijimas JT kontekste	Stiprinti esamą naštos pasidalijimo sistemą, siekiant kuo geriau panaudoti valstybių narių pajėgumus ir praktinę patirtį stiprinant visų ES partnerių savarankiškumą ir atsakomybę formuojant ir įgyvendinant ES žmogaus teisių politiką.	2013 m.	Valstybės narės EIVT
36. Tvirtesni regioniniai žmogaus teisių mechanizmai	Toliau dirbti su Europos Taryba ir ESBO; intensyvinti dialogą su kitomis regioninėmis organizacijomis ir remti kylančias regionines organizacijas ir mechanizmus bei su jais bendradarbiauti propaguojant visuotinius žmogaus teisių standartus.	Dabar vyksta	EIVT Valstybės narės